

Lassú üveglift

Lassú üveglift

Az ötös gyorsvonat úgy tűnt, teljesen üres, én legalábbis egy utast sem láttam abban a három-négy kocsi-ban, ami mellett végigsétáltam, amíg találmra fel nem szálltam az egyik nyitott ajtón, hogy elfoglaljam helyemet az ország számtalan kiült, foszlott varrású, izzasztó műbőr ülésének egyikén. Néhány éve még biztosan az lett volna az első dolgom, hogy azonnal rágyújtok egy cigire, hátha az a kevés öröm, amit a nikotin ad, képes lesz legalább részben ellensúlyozni azt a szorongató érzést, hogy megállíthatatlanul szaporodnak körülöttem a valóság ronda, nagy matrjoska babájának rétegei: a koszos fülke, a lerobbant vonat, a viharvert állomás, a kialvatlan város. De mivel dohányozni már nem lehetett, homlokomat a vonatablak üvegének támasztva figyeltem a peron bitumenjének egyik repedéséből kibukkant húsos, de virágatlan gyomnövény reszketését a nyári hajnal apró szellőkésiben.

Aztán, hogy elfoglaljam magam, kipakoltam a fülke megsárgult műanyag asztalkájára a Balaton szeletet meg az ásványvizet, amit a jegypénztár melletti büfében vettem, és hátradőlve kavargattam a puha műanyag pohárba töltött savanykás kávé-t. Igyekeztem végiggondolni, milyen lépésekben lenne a legjobb haladnom, és több, egymástól gyökeresen eltérő forgatókönyvet is kidolgoztam, ám az mindben közös volt, hogy Magdának egyelőre nem írok. Anyámnak viszont küldtem egy szűkszavú sms-t, hogy ne érje meglepetésképp az érkezésem, vagy legalábbis ne túlságosan.

Nyilvánvalóan nem volt kedves dolog tőlem, hogy csak ritkán látogattam meg, két-három havonta legfeljebb, de képtelen voltam ennél sűrűbben rávenni magam, hogy egy légtérbe lépjek vele. Nem mintha nem szerettem volna, erről szó sincs, de a szeretetem üzemanyaga mindig is inkább a távolság volt. Persze mindez csak egy olyan koordinárendszerben válhat érthetővé igazán, én legalábbis általában így magyaráztam Magdának, aminek az origójába azt a tényt állítjuk, hogy apám otthagyta őt, ugyanakkor, amikor én is, csak én az egyetem miatt, apám meg az asszisztensnőjéért. Hozzáteve, hogy apámat meg legfeljebb ha egyszer láttam egy évben, de ez nyilván anyám előtt aligha állhatott meg hivatkozási pontként.

Ez az egész még Hajdúvágáson kezdődött, apám ott volt fogorvos, anyám védőnő, én meg épp az érettségi után próbáltam volna kiélvez-

ni az utolsó gimis nyarat, amikor hirtelen elkezdtek recsegni-ropogni a családi eresztékek. Illetve azok nyilván már addig is recsegték, én mindenesetre akkor kezdtem meghallani őket, és figyelni is rájuk. A nővérem abban az időben már Debrecenben tanult az orvosin, és nyaranta sem nagyon jött haza, amit egyáltalán nem bántam, egyfelől, mert így a házunk emeleti szintje csak az enyém volt, másfelől meg, mert ha Debrecenben jártam, legalább volt hol aludnom.

A vonat nagy zökkenéssel indult meg hirtelen, én pedig félig lehunyt szemmel majdnem magamra borítottam a kávé. Éles fény tört be a fülkébe, ahogy a szerelvény kifu-
tott a pályaudvar csarnokteteje alól, elvakított a napsütés, miközben kifelé nézelődtem, és hunyorogva figyeltem a romos kiszolgáló épületeket, vasbeton törmelékhalomokat, félre-
lökött kábeltekerceket, és a síneket két oldalról hullámzó sávban végigkísérő szemécsí-
kokat, amik megadták a vasúti táj embertelen ritmusát. Azt hiszem, nagyon gyorsan el-
aludtam ezután, tulajdonképpen a kávé is feleslegesen ittam meg, nem sokat használt,
de sejtettem ezt már akkor is, amikor megvettem, és valójában nem is azt vártam tőle,
hogy ébren tartson, egyszerűen csak ahhoz kellett, hogy elhitesse velem pár percig, én
is tartom a reggeli rutint.

Ha álmodtam is, nem emlékszem már, hogy miről, vagy túl mélyen aludtam, vagy
a hirtelen ébredés, miután a vasutas megrázta a vállamat, azonnal törölte álmoké-
peimet.

– Elnézést, minden rendben van? – kérdezte a riadt képű jegykezelő.

– Persze, persze, miért? – dadogtam.

– Alig bírtam felébreszteni, már azt hittem, rosszul van.

– Hol járunk? – meredtem ki az ablakon át a felismerhetetlenül egyforma pusztaságba.

– Szolnok következik – mondta a kalauz, majd egy pillanatnyi hallgatás után
hozzátette: – A jegyét megnézhetem?

Azt, hogy rajtam kívül valaki más is ül a fülkében, már csak azután vet-
tem észre, hogy a vasutas visszaadta a jegyemet és behúzva maga mögött
a nyiszorogva járó fülkeajtót, kilépett a folyosóra. Homlokomat előredöntve,
hüvelyk- és középső ujjammal masszíroztam két oldalról élesen lüktető ha-
lántékomat, amikor a sarokba pillantva összetalálkoztam tekintetem az öreg-
ember vizenyős szemével. Volt benne valami üzőttség, gyűrött arca úgy me-
redt felém, hogy a fellazult redők alatt mélyen bujkáló feszültség mégis
átütött valahogy a májfoltos bőr felszínén. De nem szólalt meg, csak fi-
gyelt, aztán, amikor már kezdett kínosan hosszúvá válni nézésváltásunk,
jobb kezével félrenyúlt, és az ölébe vette kezitáskáját, majd, mint aki va-
lami nagyon fontos dolgot keres, remegő kézzel, elmélyülten kezdett
el turkálni benne.

Vajon mióta ülhet itt szótlánul a sarokban, jutott eszembe, és vajon
miért éppen ezt a fülkét választotta a valószínűleg még mindig nem
túl zsúfolt vonaton? Véletlenül nem ül be senki egy alvó ember mel-
lé, ha máshol is van hely, gondoltam, és amikor elképzeltem, hogy
talán már egy órája ott lapul, és bámul azokkal a kifejezéstelen bé-
kaszemeivel, hirtelen összerándult a gyomrom. Direkt kerültem
a tekintetét ezután, de amikor véletlenül mégis ránéztem, mindig
olyan érzésem támadt, hogy úgy kapja félre a fejét, mint aki egé-
szen addig meredten bámult.

Mindezzel együtt sem akartam különösebb jelentőséget tulaj-
donítani neki, és hogy eltereljem a figyelmemet róla, előhúztam
a telefonomat, meg az ülésen mellettem heverő sporttáska kül-
ső zsebéből az mp3-lejátszómat is. Bedugtam a fülhallgatót és
elindítottam a legutóbb hallgatott zenét, Van Morrisontól az
And The Healing Has Begun volt az, el is mosolyodtam raj-
ta persze, hogy ez most mennyire nem aktuális, de mégsem
kapcsoltam tovább. Magda nem írt, anyám viszont kétszer

is hívott, amíg aludtam, harmadik nekifutásra pedig egy sms-t küldött: „Most mi van? Tényleg jössz? Akkor miért nem veszed fel? Mindegy, majd hívjal azért. A.”

Az előttem álló napok lehetséges forgatókönyvei közül ebben a pillanatban az tűnt a legvalószínűbbnek, hogy miután aznap, szerdán, anyámnál alszom Debrecenben, következő délután továbbmegyek Vágásra Tubához, így ott lesz nekünk csütörtök és péntek, szombaton elmegyünk Roland esküvőjére, vasárnap meg, ha magamhoz tértem, visszamegyek Pestre. Közben szépen, türelmesen felveszem a fonalat Magdával, és akkor aznap már talán ismét otthon alhatok. Ehhez egyrészt az kellett, hogy Magdával egyáltalán beszélni tudjak, másrészt, hogy Tuba két napra tényleg befogadjon, harmadrészt pedig, és emiatt csak most kezdtem el feszengeni kissé, hogy a Reflexnél ne rágjanak be, hogy ilyen sokáig kimaradok. Muszáj minél előbb beszélnem velük, jutott eszembe, de ilyen korán, hét után pár perccel még nemigen van bent senki a szerkesztőségben, vagy legalábbis senki olyan, akivel érdemes ilyesmiről egyeztetnem. Tehát anyámmal kezdem, gondoltam, és megállítottam a zenét, majd egy mély sóhajjal rákattintottam a nevére a nem fogadott hívások között, és amíg a kapcsolás lassú bűgásait hallgattam, ismét kinéztem a mellettünk elfutó tájra.

Napégette mezők váltották egymást mélyebben fekvő, még mindig belvizes lapályokkal, itt-ott egy-egy állva hagyott, száraz kukoricatábla villant át a képen, a háttérben foghíjas erdősávok sorakoztak, s távolabb silók bádogtetejének szikrázása látszott. Ha valaki más vetette volna fel, azonnal körberöhögtem volna, magamban mégis hajlamos voltam komolyan eljátszani azzal a gondolattal, hogy a felszínen sikerrel megvívott kis szabadságharcaim dacára még mindig van bennem valami, ami ehhez a látványhoz láncol. Hogy talán mindenestől ennek a tájnak a része vagyok én is, vagy hiányom, vagy jelenlétem által. De mire eszme-futtatásomat tovább pörgethettem volna, anyám szólalt meg a vonal másik végén.

- Na heló, sikerült felébredni?
- Fogjuk rá.
- És? Most tényleg jössz, vagy mi ez az egész?
- Már itt ülök a vonaton.
- Egyedül?
- Aha.

Amíg egy pillanatnyi csend állt be a vonalban, szinte láttam magam előtt anyám arcát, ahogy rögtön elkezd kombinálni, mi történhetett, mit jelent, hogy egyedül jövök, mekkora a baj.

- Mikor érsz ide? – folytatta aztán, tettetett nyugalommal a hangjában.
- Tíz körül – vágtam rá, hogy egy szusszanásnyi időt hagyjak magamnak, és ne kelljen egyből az állomásról hozzá rohannom. Itt megint elhallgatott egy pillanatra, nyilván érezte, hogy ez így nem jön ki, és utánaszámolt, de aztán rám hagyta a dolgot.

- Jól van, és meddig maradsz? Áthívhatom Ildiékét?
- Ahogy érzed, majd holnap megyek tovább.

Ezúttal hosszabban hallgatott, nyilván máris megsértődött, amiért csak ilyen rövid időre látogatom meg.

- Hát, akkor várlak – szólalt meg végül, aztán letette.

Nem neheztem rá, és lelkiismeret-furdalást sem éreztem beszélgetésünk végeztével, legfeljebb kissé csalódott voltam, de az sem azért, amit mondott, hanem inkább, mert már megint mindketten ilyen kiszámíthatóan reagáltunk egymásra. Ildi egyébként a nővérem volt, az pedig, hogy *Ildiék*, általában őt jelentette meg a kislát. A férje, Zsolt, maximum karácsonykor bukkant fel anyámnál, úgy tűnt, ő se szereti nálam jobban ezeket az összejöveteleket, amit csak azért sajnáltam, mert amúgy egész normális palinak tűnt.

Miután apám összejött a nagyjából nővérem korabeli asszisztensnőjével, előbb csak a házból költözött ki. Emlékszem, június közepe volt, és irtó meleg, az első kánikula váratlanul érkezett meg, már vagy egy hete nem esett az eső, mindenki ki volt tikkadva, be is kellett állítanunk két ventilátort a nappaliba, amikor családi megbeszélést tartottunk. Tragikomikus volt az egész, apám ott ült bűnbánó képpel, de megfiatalodva. Lebarapult bőrrel és fehér nyári zakójában úgy festett, mintha egy tévéreklámból lépett volna elő, és látszott rajta, hogy majd kicsattan, pedig igyekezett rendkívül szomorúnak tűnni. Anyám szét volt esve, csorgott róla a verejték, csapzott haja a ventilátorok szelében egészen kiszámíthatatlan formákat öltött, ráadásul egyfolytában egy vizespohárból kortyolgatta a vodkát, pedig korábban soha nem láttam inni. Nővérem, aki erre az alkalomra persze hazajött, még mindig nem tért napirendre afőlött, hogy apám új nője vele egyidős, és egyfolytában azt hajtogatta, hogy „ezt nem hiszem el, komolyan, ezt nem hiszem el”. Én a némaságot választottam, ha ezt taktikának lehet nevezni, és ami azt illeti, valóban nem éreztem úgy, hogy az én bőrömre menne a játék. Talán túl sokszor el is ismételtém ezt anyámnak, amikor nem hagyott békén, és még azt is hozzátettem ilyenkor, hogy én már kifelé megyek innen, szóval engem ez az egész már nem érdekel. Ő meg persze azt gondolta, hogy passzivitással apám pártját fogom, és valószínűleg később is mindig ez volt az első, ami eszébe jutott, ha rólam meg arról a régi nyárról gondolkodott, ami nyilván, elég sűrűn előfordulhatott vele. Pedig tényleg semmi ilyesmiről nem volt szó, egyszerűen nem bírtam figyelni rájuk, egészen másfelé jártak a gondolataim.

Nyár végén aztán még egy fordulatra sor került, de ezt apám már csak velem meg a nővéremmel akarta megbeszélni, csak hogy Ildi emiatt inkább nem jött haza, úgyhogy egyedül ültem le végül apám albérletének forró kis teraszán. Próbált úgy beszélni velem, hogy azt sugallja, felnőtt férfinak tart, csak hát ez nem volt igaz. Kitöltött egy-egy pohár whiskyt, hátradőlt a székén, és feltett néhány abszolút irreleváns kérdést. Megye-e más is Pestre az osztályból, lesznek-e ott ismerőseim szeptemberben, megvettem-e mindent, amire szükségem van az első hetekben, és hogy a csajom nem fog-e hiányolni, ilyesmiket. Főleg ezzel az utóbbival trafált nagyon mellé, mert akkorra már nem is volt csajom. Mindenesetre úgy tűnt, nem nagyon tud mit kezdeni fintorogva odatűzött egyik szavas válaszaimmal. Nem volt benne rutinja, mégis megpróbált egy kicsit pajtáskodni, de hát ezzel már megkésett néhány évet, és én igyekeztem ezért megbüntetni.

– Szóval – kezdett bele némi torokköszörülés után –, az a helyzet, hogy elköltözöm Vágásról.

– Én is – feleltem.

– Persze – húzta el a száját. – Mindenesetre szeptember elejétől Sopronban fogok élni.

– Rékával?

– Ő is ott lesz, igen, de nem ez a lényeg.

– Nem?

– Ne hülyéskedj már.

– Komolyan kérdezem – próbáltam felbosszantani, és láttam, hogy nem vagyok messze a céltól, habár nagyon küzdött, hogy ne boruljon ki.

– Van ott egy kollégám, aki bevenne a magánrendelőjébe, telle van osztrák pácienssel, ez egy egyszeri lehetőség, nem hagyhatom ki.

– Ezt sem.

– Hogy mondd?

– Az a lényeg, hogy te jól érezd magad, apa – mondtam neki, aztán kiittam egy húzásra a whiskyt, el sem köszöntem tőle, beléptem a teraszajtón, és a tálcányi szendviccsel egyensúlyozó Rékát nagy ívben kikerülve keresztülmeneteltem a lakáson a kijárat ajtó felé.

A szerelvény közben begördült a szolnoki állomás bunkerszerű betontömbje elé, a perontetők árnyékában hűsölt néhány percet, majd anélkül, hogy nagyobb utasmozgás bontakozott volna ki körülötte, fáradt kattogással hamarosan tovább is indult. Egyetemista koromban számtalanszor megtettem ezt az utat, és habár ilyenkor szerettem egy-egy könyvbe temetkezni, azért mindig szakítottam időt arra is, hogy az ablakon kibámulva fürkészzem a már ezerszer látott tájat, hátha meglátok benne valamit, ami addig rejtve tudott maradni előttem. Sokszor hallottam például, hogy az igazi síkság a Tiszáig tart, Szolnok és Pest között az már valami más. Ám hiába figyeltem, semmi különbséget nem vettem észre soha, sőt egyre inkább úgy tűnt, mintha ugyanaz a pár képkocka ismétlődne Hajdúvágástól Kőbánya-Kispestig, megállíthatatlan és éppen ezért valamiképp grandiózus monotóniával. Nem állíthatom, hogy olykor nem töltött el boldogsággal ez az ismétlődés, mint ahogy azt sem, hogy nem éreztem ennél valamivel gyakrabban klausztrófóbiás kitörésvágyat, mint akit egy olyan lassú üveglift zárt magába, ami a világ legunalmasabb felhőkarcolójának oldalán jár föl-le megállás nélkül.

Elbambulva egy pillanatra néztem csak félre, és máris ismét összetalálkoztam pillantásom az öregemberével. Nyitott kezításkáját még mindig az ölében tartotta, cserepes ajkait pedig úgy nyalta végig nyelve hegyével egymás után többször is, mint aki valamit mondani akar. Kicsit talán túl durván is sikerült megszólalnom, amikor már nem bírtam magam tovább türtőztetni.

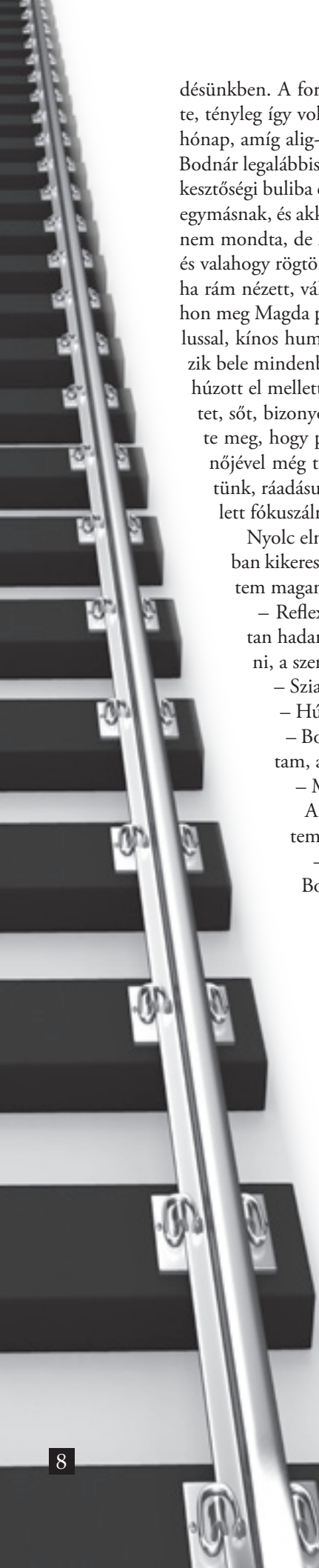
– Elnézést, miben segíthetek?

De az öreg csak bámult egyre, kicsit fészkelődött az ülésen, és összeráncolt homlokkal nyalogatta az ajkát.

Kivártam, hátha történik valami, de csak nem szólalt meg.

– Hát jó – sóhajtottam egyet, talán legyintettem is, és arcomat ismét az ablak felé fordítottam. Mégsem hagyott nyugodni a dolog, mert tényleg úgy tűnt, akar valamit ez a vénember. Én viszont egyáltalán nem éreztem erőt vagy kedvet magamban ahhoz, hogy idegenek marhaságait hallgassam, már így is épp eléggé hasogatott a fejem, hát még egy „a régi szép időkről” vagy „a mai fiatalokról” szóló monológ után... Nem-nem, akkor inkább egész úton az ablakra tapadva fogom a szikes pusztát bámulni, ha kell, gondoltam. Csak hát abban a kicsavardott testtartásban nem volt valami kényelmes hosszú távra berendezkedni. Mint általában, most is a telefon segített meg a fülhallgató. Lehet, hogy sokak szerint ez elidegeníti az embereket, én inkább áldásként éltem meg, hogy bedughatom a fülem, és akár óráig bámulhatok egy apró képernyőt, anélkül, hogy örültek néznének. Sokszor nem is indítottam el a zenét, csak betettem a fülhallgatót, mintegy jelezve, nem vagyok kíváncsi a körülöttem kavargó mondatokra. Most is így volt, Van Morrisont meguntam, és máshoz sem volt igazából kedvem, a vonat kattogása, a nyikorgó fülkeajtó, a rossz tömítésű ablakon sípólva befújó menetszél, a vagonbelső kopott lambériájának öreg bárkákat idéző nyikorgása, mindez együtt olyan zenévé állt össze körülöttem, ami bármi másnál jobban illett a hangulatomhoz.

Próbáltam magam felkészíteni a főszerkesztővel való beszélgetésre, amihez nagyjából annyi kedvem volt akkor, mint a foghúzáshoz. Ez a Bodnár amúgy egy egész jó karakter volt, én legalábbis rögtön az elején nagyon megkedveltem, és azt hiszem, ő is hasonlóképpen lehetett velem. Mátét és engem egyformán bírt, amikor elkezdtünk neki 2008 vége felé cikkeket írni, és arra is ő érzett rá, hogy oké, magyar szakos háttér meg minden, mi mégis inkább a belföld rovatban tudunk jobban kibontakozni, nem a kultúrában. Nem versenyeztetett minket, ezt külön méltányoltam, és elég arányosan osztogatta a dicséreteket és a lebaszásokat is, mondjuk inkább a saját hangulata, és nem a cikkek valódi minősége szerint, de az egyensúly valami különös módon még így is megvolt az együttműkö-

désünkben. A fordulatot aztán ebben is Magda hozta el, anélkül, hogy hibáztatnám érte, tényleg így volt. Miután összejöttünk, nagyon egymásra cuppantunk, és volt egy pár hónap, amíg alig-alig írtam értékelhető anyagot, de talán ez még átvészeltető lett volna, Bodnár legalábbis meglepően türelmesnek mutatkozott. Csakhogy amikor az évről évről szerkesztőségi buliba elvittem 2009 végén Magdát, kiderült, hogy zsigerileg unszimpatikusak egymásnak, és akkor még finoman fogalmaztam. Bodnár ezt nekem szemtől szembe soha nem mondta, de Mátétól azért elég hamar visszahallottam, hogy mennyire le van sújtva, és valahogy rögtön azt kezdtem érezni, hogy hirtelen másképp áll hozzám, hogy mindig, ha rám nézett, változó arányban, de kitörölhetetlenül Magdát is látta már bennem. Ott-hon meg Magda persze elég vadul osztotta Bodnárt, hogy milyen igénytelen alak, szar stílussal, kínos humorral, és amúgy is mi ő, ért egyáltalán valamihez, milyen alapon pofázik bele mindenbe, folyton ez ment, ha a munkám szóba került. Máté ebben az időben húzott el mellettem, nem szándékosan taktikázott így, nem kihasználni akarta a helyzetet, sőt, bizonyos mértékben a szívére is vette ezt az egészet, de azt nyilván nem tehettem meg, hogy pusztán baráti szolidaritásból elkezdjen ő is szarabbul dolgozni. A barátnőjével még tavasszal szakítottak, pár hónappal azután, hogy mi Magdával összejöttünk, ráadásul az egyetemet is ejtette a félév végén, szóval tényleg csak a Reflexre kellett fókuszálnia. Nem úgy nekem.

Nyolc elmúlt, most már biztos bent van Bodnár, gondoltam, majd a telefonomban kikerestem a szerkesztőség számát, néhány pillanatig tétováztam, aztán erőt vettem magamon és rányomtam a hívásra.

– Reflex.hu, jó reggelt, miben segíthetek? – szólalt meg kisvártatva egy fásultan hadaró, szétrohányzott hang a másik oldalon. Piroska volt az, vagyis Piri néni, a szerkesztőségi titkárnő.

– Szia, Lente Bálint vagyok, be tudsz kapcsolni Bodnárhoz?

– Hú, de szarul hallak, drágám, hol vagy te? Egy centrifugából hívsz?

– Bocs, vonaton ülök – emeltem fel a hangom, és közben az öregre sandítottam, aki, persze, mereven bámult –, be tudnál kapcsolni Bodnárhoz?

– Megpróbálhatom – mondta, és már hallottam is a kattantást.

A várakozó zene valami gyerekdal volt, ismerősnek tűnt, de mégsem jöttem rá, hogy mi lehet, annyira le volt butítva géphangokra a dallam.

– Hát te meg hol a pöcsben jársz? – szólt bele hirtelen, köszönés nélkül Bodnár, amitől egy pillanatra elakadt a szavam.

– Öö, figyelj, vonaton ülök.

– Jó, de minek és hova?

– Haza kellett jönnöm, bocs.

– Hova haza?

– Anyámhoz Debrecenbe, aztán pár napig Vágáson leszek – gondoltam, egyszerűbb, ha nem próbálok valami kamu sztorival előállni. – Összevesztünk Magdával – tettem hozzá kicsit halkabban.

– Attól még nem kellett volna elmenned oda a picsába, nálam is van szabad szoba.

– Ez nem ilyen egyszerű.

– Az sem, hogy akkor nem vagy itt, amikor Máté Prágában hakenizik.

– Tudom, és...

– Mit és?

– Nem tudunk kitalálni valamit?

Itt azt hittem, el fog szakadni nála a cérna, és a vonat zaja ellenére mintha hallottam is volna, hogy úgy szuszog, mint egy támadni készülő vaddisznó, de aztán mégis egészen halkán szólalt meg ismét.

– Mi a fasz van ott, ahova mész?

– Hajdúvágáson?

– Aha.

– Őszintén? Fogalmam sincs.

Az elmúlt hét évben, amióta anyám Debrecenbe költözött, egyetlenegyszer jártam Vágáson, négy éve, az érettségi találkozónkon, ami önmagában is egy nagy tévedés volt, és ráadásul időm meg kedvem sem volt akkor körülnézni. Tényleg, elképzelésem sem volt, hogy milyen lesz újra egy pár napot ott tölteni, és eddig eszembe sem jutott, hogy vajon megváltozott-e a város, és ha igen, hogyan.

– Jó – szólalt meg Bodnár, továbbra is visszafogva ingerültségét –, ajánlok neked egy alkut.

– Aha.

– Menj oda, nézz körül, találgaj valami témát, írd meg jól vasárnap estig, és akkor okék vagyunk.

– És ha nem megy?

– Mondjuk, hogy kibaszlak?

– Van más opció? – kérdeztem némi habozás után.

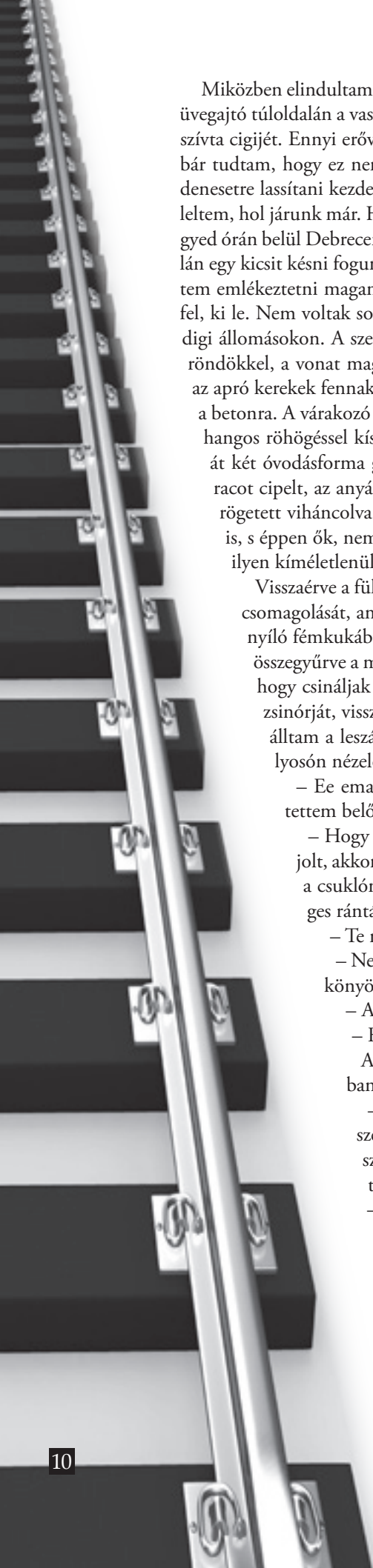
– Nemigen – felelte Bodnár, és kissé áttetsző együttérzéssel még bele is sóhajtott a kagylóba. Ez a leereszkedő gesztusa viszont hirtelen elszánttá és dacossá tett. Mit sóhajtozik ez itt nekem? Menjen a fenébe a megjátszott együttérzésével!

– Rendben, akkor vasárnap jelentkezem – mondtam, aztán letettem.

Nem hittem el neki egészen, hogy emiatt kibaszna, de persze teljesen kizárni sem tudtam, hangulatember volt Bodnár, s ha valamit a fejébe vett, nem volt könnyű jobb belátásra bírni. Nem taktikáztam tehát túl diplomatikusan azzal, hogy kinyomtam, de tényleg megalázónak éreztem, hogy így próbál meg sakkban tartani. Hát jó, fortyogtam magamban, akkor majd írok neki olyat, hogy összefossa magát. Közben persze fogalmam sem volt, hogy mi olyat tudnék letenni egy kérges lelkű pesti főszerkesztő elé Hajdúvágásról, amitől befosna, de egyelőre a düh erősebb volt bennem, mint a kétség. Egyelőre. Mindenesetre egy cigit nagyon szívesen elszívtam volna már, és hirtelen elhatározással neki is indultam, hogy a klotyóban elrejtőzve, mint kamasz koromban, titkon rágyújtsak. Az öreg felhúzott térdekkel engedett utat nekem, de éreztem, hogy végig követett tekintetével, amíg el nem tűntem a kocsí végében. Valóban kevés utas volt még mindig a vonaton, elszórtan ültek egyesével vagy párban a fülkékben, és javarészt aludtak vagy zenét hallgattak mind, beszélgető embereket nem is láttam. Persze nem is lett volna könnyű túloldítani a rozoga szerelvény irtózatossá zaját.

A véce elképesztő volt, évtizedes hűgyszag lengte be, s a vastag rétegben felkent zománccfesték eredeti színét a rászikkadt koszrétegek valami kiismerhetetlen, undorító árnyalattal vonták be. Kis terpeszbe álltam, és amíg egyensúlyozva igyekeztem megsodorni magamnak a cigit, óvatosan előredőlve belebámultam a vécecsészébe, ami alulról nyitott volt, így a kivezető cső oldalára kövült szarréteg furcsa kaleidoszkópján keresztül az alattunk elfutó vasúti töltés bazaltburkolatának felszínét láthattam villogni. Hipnotikus képsor volt ez, amit egy idegennek mondjuk nehéz is lenne elmagyarázni, mindenesetre képtelen voltam megállni, pedig próbáltam, hogy ne az jusson róla az eszembe, hogy az anyaföldre való rápillantásnak ez a nézőpontja kilúgozhatatlanul hozzátartozik az ittlakók tudatához. Az enyémhez mindenesetre egészen biztosan.

A véce ablakát résnyire lehúztam, hogy a menetszél kivigye a füstöt, a hamut pedig a vécecsészébe pöcögtettem. Jólestek ezek a szájalmas, eltitkolt kis slukkok, valahogy enyhült tőlük a fejfájásom, és a gyomromat szorító görcs is úgy tűnt, oldódni kezd. Mégiscsak tartok valahova, gondoltam, és ha nem akartam rögtön megtudni azt is, hogy hova, akkor önmagában az a tény, hogy megyek, végső soron megnyugtatótt némiképp. Amikor végeztem, beejtettem a cikket a budiba, utánanéztam, és mintha még azt is láttam volna, ahogy a szaros cső végén kihullva a hirtelen szélben még egyszer, utoljára felszikkasztott végén a gyenge parázs.

Miközben elindultam fülkém felé, a vagonok közötti átjáróba visszanézve megláttam az üvegajtó túoldalán a vasutast, ahogy egy lehúzott ablak mellett a falnak dőlve nyugodtan szívta cigijét. Ennyi erővel én is kihagyhattam volna ezt a vécébeli bujkálást, gondoltam, bár tudtam, hogy ez nem teljesen igaz, hiszen rajtam nincsen egyenruha. A vonat mindenestre lassítani kezdett, én pedig fejemet egy lehúzott folyosói ablakon kidugva kémleltem, hol járunk már. Hajdúszoboszló következett, ami azt jelentette általában, hogy negyed órán belül Debrecenben vagyunk. Az órára pillantottam, nyolc múlt tíz perccel, talán egy kicsit késni fogunk, de nem vészes, és amúgy sem rohanok sehová, erre nem győztem emlékeztetni magamat. Kikönyököltem az ablakba, és onnan néztem, hogy ki száll fel, ki le. Nem voltak sokan, de azért többen jöttek-mentek a vonat mellett, mint az eddigi állomásokon. A szerelvény végében egy nyugdíjas csoport szerencsétlenkedett a bőrröndökkel, a vonat magas lépcsőfokain megpróbálták leléptetni a gurulós táskákat, de az apró kerekek fennakadtak a lépcső rácsában, s két csomag is nagy puffanással zuhant a betonra. A várakozó oldalon egy kisebb kamaszcsoport dobozos söröket kortyolgatva hangos röhögéssel kísérte az eseményeket, miközben egy középkorú házaspár vonult át két óvodásforma gyerekkel a jelenet közepén. Az apa egy előre felfújtt strandmatracot cipelt, az anyánál hűtőtáska volt, a két gyerek meg egy nagy gumihattyút gyűrögetett viháncolva. Jókedvük ellenére valamiképp pokoli látványt nyújtottak mégis, s éppen ők, nem a rosszmájú kamaszok vagy az ügyetlen nyugdíjasok. Vagy csak ilyen kíméletlenül fáradt voltam már akkor.

Visszaérve a fülkébe, még egy szusszanásnyi időre leültem. A Balaton szelet üres csomagolását, amit kint felejtettem a kis asztalkán, most kidobtam a nyikorogva nyíló fémkukába, kiittam az utolsó kortyot felmelegedett ásványvizemből, majd összegyűrve a műanyag palackot is gondosan beletömököttem a szemetesbe, csak hogy csináljak valamit. Legvégül az mp3-lejátszómrá feltekertem a fülhallgató zsinórját, visszacsúszttattam a kis készüléket a sporttáskámba, és azzal készen is álltam a leszállásra. Már épp indulni akartam, hogy az utolsó tíz percet a folyosón nézelődve töltssem, amikor az öreg hirtelen behajolt elé.

– Ee ema ovászani ia magy? – kérdezte egészen artikulálatlanul, nem érttem belőle semmit.

– Hogy micsoda? – néztem rá visszahőkölve, és csak ahogy közelebb hajolt, akkor láttam meg bal fülében a hallókészüléket. Váratlanul megragadta a csuklómat, és megismételte lassabban a kérdését, miközben én egy ideges rántással kiszabadultam nem túl erélyes szorításából.

– Te nem a Lovász Jani fia vagy? – érttettem meg végre.

– Nem. Azt se tudom, ki az a Lovász Jani – válaszoltam neki, de olyan könyörgően nézett, hogy képtelen voltam azonnal faképnél hagyni.

– A földrajztanárr Lovász Jani – nézett rám kérdően.

– Fogalmam sincs, ki az.

Akkor az öreg elgondolkodott egy pillanatra, majd megint a táskájában kezdett idegesen turkálni, végül egy régi fotót halászott elő belőle.

– A Gyuri – mutatta felém a képet, amin egy kamasz fiú állt megszeppent tekintettel egy könyvespolc előtt, kiserkenőfélben lévő bajsza megadóan tapadt ajka fölé, s egyik kezével a készülék elé emelte a nemzeti színű szalagon nyakába lógatott arany sakkfigurát.

– A Monoki Gyuri, nem az osztálytársad volt?

Még mindig nem szoktam meg furcsán összecúszó hangjait, nem érttem egyből, mit kérdez, de azért sikerült nagy nehezen ksilabizálni kontúrtales mondatai értelmét.

– Nem volt ilyen osztálytársam – mondtam, és próbáltam a tekintetéből kiolvasni, hogy hisz-e nekem, de az öreg csak a fejét csóválta.

– Né-éz meg jobb-aan – dadogta, és ismét az arcom elé tolta a fotót.

– Higgye el, megmondanám, de nem ismerem – mondtam, és feltápáskodtam az ülésről. Még annyit tettem hozzá a fülke ajtajából, hogy sajnálom, és tényleg sajnáltam is egy kicsit az öreget, egészen magába zuhanni látszott kudarca után.

A debreceni pályaudvar betonjára lépve aztán, miközben megtornáztattam elgémberedett tagjaimat, észrevettem, hogy a fickó ott integet meg kiabál felém derékig kihajolva a vonatablakon. Hirtelen mindenki megállt a peronon és az öregre szegezte a tekintetét, egyszerűen nem lehetett érteni, hogy mit üvölt torkaszakadtából. Persze én tudtam, hogy engem akar odahívni, hogy nekem akar még valamit mondani erről a Monoki Gyuriról vagy kiról, akinek a fotóját még mindig ott lóbálta a kezében. Gyorsan hátat fordítottam hát neki, és a táskát a vállamra kapva, nagy léptekkel megindultam az aluljáró felé, hogy lejussak a mélyébe, mielőtt még az öreg körül összeverődött közönség felfogná, hogy én vagyok a kétségbeesett ordibálás címzettje. ■ ■ ■